

המשרד לביטחון הפנים
לשכת המבקר
בלמ"ס

-בלמ"ס-

ירושלים, ב' בטבת תשפ"ג
26 בדצמבר 2022
5700-0055-2022-000929

מפכ"ל משטרת ישראל

הנדון: ביקורת בנושא: משרדי התנועה בתחנות המשטרה בחברה הערבית-עיקרי הממצאים

כללי

1. על פי תוכנית העבודה השנתית של אגף הביקורת במשרד לביטחון הפנים, נערכה ביקורת בנושא: "משרדי תנועה בתחנות משטרה בחברה הערבית".
2. בתוכנית העבודה של המשרד לבט"פ לשנת 2022 נקבעה מדיניות השר לביטחון הפנים והוגדרו מדדים בין היתר: צמצום מספר התאונות הקטלניות(הרוגים) ב- 12.5% וביעדי משילות בנגב- שינוי של 15% בהיבטים הבאים: עליה בשיעור הדוחות על נהיגה ללא רישיון, רישיון רכב ועלייה בדוחות על ביריונות בכבישי הדרום.

מטרת הביקורת

3. בחינת פעילות משרדי התנועה בתחנות משטרה בחברה הערבית ב-17 תחנות כדלקמן: מחוז דרום - עיירות, ערוער, רהט; מחוז חוף - אום אל פאחם, באקה אלעריבה, גליל מערבי, ג'סר א-זרקא, עירון; מחוז ירושלים - שלם; מחוז מרכז - טייבה, כפר קאסם; מחוז צפון - טמרה, כפר כנא, מגיד אל כרום, משגב, נצרת ושפרעם¹.

קיימות 18 תחנות חברה ערבית. בתחנת מרחב דוד/ מחוז ירושלים לא קיים משרד תנועה.¹

לשכת המבקר

בלמ"ס

[illegible]

למפתחות התקינה שהוגדרו ע"י אג"ת במ"י².

לדעת הביקורת, התקן הקיים אינו מאפשר למשרד התנועה להפעיל באופן

אפקטיבי את המשמרות בהתאם ל"שעון החיים".

לשנים 2022-2027. בבדיקה מול אג"ת מ"י, קיימת תוכנית התעצמות ב- 200 תקנים לאגף

חוסר במשאבים. נמצא כי בשנת 2022 למול תוכנית התעצמות והוספת 200 תקנים לחיזוק

התנועה במ"י, נוספו 20 תקנים לאגף התנועה ולא למחוזות³.

במשרדי התנועה לבין מספר המשמרות

של פתיחת יומני הפעלה, דבר המעיד שסיירי התנועה הופעלו שלא בייעודם במשרד התנועה.

³ ההתייחסות ניתנה במסגרת דיון מעקב אחר המלצות וועדת הכלכלה בתאריך 8.11.2020 בנושא "בלימת הקטל בדרכים" מפתחות התקינה מתייחסת בין היתר לפרמטרים כגון: תונית אוכלוסייה, תאונות דרכים ופגעים, גזרת התחנה ועוד.²

המשרד לביטחון הפנים לשכת המבקר

בלמ"ס

הפער עלה בכלל התחנות במחוז צפון: טמרה, כפר כנא, מגיד אל כרום, משגב, נצרת ושפרעם, בתחנת שלם במחוז ירושלים ובתחנות עיירות וערוער במחוז דרום.

9. צוות הביקורת שוחח עם 5 מת"חים בחברה ערבית כמפורט: באקה אלע'רביה, טייבה, כפר כנא, טמרה ורהט המת"חים ציינו שפערי כ"א ביחידות הסיור משפיע על התחנה וסיירי התנועה נדרשים לתגבר משמרות בסיור; תקינת סיירי התנועה הקיימת בתחנות אינה מאפשרת הפעלה אפקטיבית של משרד התנועה.

10. מתנדבים: במערך המתנדבים במשרדי תנועה בתחנות בחברה הערבית משרתים 136 מתנדבים. ב- 7 תחנות מתוך 17 תחנות קיימות בחברה ערבית המהוות 41%,

קיימת חשיבות רבה להגדלת מספר המתנדבים במשרדי התנועה בחברה הערבית והפעלתם בין היתר בנוכחות, בולטות ואכיפה בגזרת התחנות.

11. להלן ההשוואה באחוזי השינוי בין נתוני האכיפה ועבירות חמורות לבין תאונות הדרכים וההרוגים בחציון א' שנת 2022 בהשוואה לתקופה המקבילה בשנת 2021 בתחנות המשטרה בחברה הערבית בחתך מחוזות:

תאונות		אכיפה					
הרוגים	תאונות דרכים קטלניות וקשה	שכרות / סמים	מהירות	פסילות	שימועים	דוחות אכיפה	מחוז
100%	14%	0%	ללא	-10%	-10%	-28%	מחוז ירושלים
300%	38%	25%	-100%	38%	37%	-15%	מחוז צפון
67%	-38%	-56%	-7%	10%	2%	-14%	מחוז דרום
50%	-20%	-90%	-61%	-47%	-44%	4%	מחוז מרכז
ללא שינוי	ללא שינוי	300%	100%	9%	11%	24%	מחוז חוף
100%	10%	-1%	-31%	16%	15%	-5%	סה"כ מחוזות

א. דוחות אכיפה: קיימת ירידה של 5% בדוחות האכיפה. במחוז ירושלים קיימת ירידה של 28% ומחוזות צפון ודרום ירידה של 15% ו- 14% בהתאמה.

ב. תאונות קטלניות וקשות: קיימת עלייה של 10% בתאונות קטלניות וקשות (מ - 68 ל - 75). במחוז ירושלים קיימת עלייה של 14% ומחוז צפון עלייה של 38%.

ג. הרוגים בתאונות: קיימת עלייה של 100% בהרוגים (מ - 10 ל - 20 הרוגים). בכלל המחוזות קיימת עלייה בנתוני הרוגים, למעט מחוז חוף. תחנות שבלטו בעליה בהרוגים: עיירות ורהט.

ד. שימועים ופסילות רכב/ רישיונות: קיימת עלייה בנתוני שימועים ופסילות רכב ורישיונות בשיעור של 15% ו- 16% בהתאמה. במחוז ירושלים קיימת ירידה של 10% בשימועים ופסילות ובמחוז מרכז ירידה בממוצע של 45%.

ה. אכיפת עבירות מהירות: קיימת ירידה של 31% באכיפת עבירות מהירות. במחוז צפון ומרכז בהם קיימת ירידה של 100% ו- 61% בהתאמה.

12. עמידה ביעדי השר בחציון א' שנת 2022 בהשוואה לתקופה המקבילה בשנת 2021:

המשרד לביטחון הפנים
לשכת המבקר

בלמ"ס

- א. צמצום תאונות דרכים קטלניות (הרוגים) ב- 12.5% : קיימת עלייה של 111% בתאונות הקטלניות (מ9 ל- 19) - לא קיימת עמידה ביעד.
- ב. יעדי משילות בנגב: שינוי של 15% בדוחות על בריונות בכבישי הדרום (נבדק במחוז דרום ב- 3 תחנות חברה ערבית) קיימת ירידה של 15% בדוחות אכיפה בריונות בכביש - לא קיימת עמידה ביעד.

13. דוחות ב"מערכת רישום דוחות ממוחשב": אחוז רישום דוחות במערכת "מערכת רישום דוחות ממוחשב" בתחנות חברה ערבית בחציון א' 2022 עמד בממוצע על 43% ומרבית הדוחות נרשמו ידנית. התחנות שבלטו לשלילה ברישום דוחות במערכת מתחת ל- 30% : ערוער (29%), רהט (0%), מגיד אל כרום (24%), משגב (28%) ונצרת (25%).
14. ניידות תנועה: במשרדי תנועה בתחנות בחברה הערבית קיים תקן ל- 19 ניידות, מצאי 16 ופער של 3 ניידות בתחנות ערוער, כפר קאסם ומגיד אל כרום. לדעת הביקורת, יש לבחון את תקינות ניידות התנועה למול תקני כ"א במשרדי תנועה בהם קיימים מעל 5 תקני סיירים ומעלה ומתוקנן ניידת אחת כדוגמה: תחנת גליל מערבי - תקן 5 סיירי תנועה ותקן לניידת אחת, תחנת טייבה- תקן 7 סיירי תנועה ותקן לניידת אחת ותחנת שלם- תקן 3 סיירי תנועה וללא תקן לניידת.
15. משרד התנועה בתחנת באקה אלע'רביה: לאור פערי כ"א ביחידות הסיור, שוטרי התנועה מתגברים לעיתים קרובות את הסיור ומבצעים משימות שמירה וליווי עצורים. קיימת עלייה של 65% באכיפת עבירות "מסכנות חיים" בחציון א' 2022 בהשוואה לתקופה מקבילה.
16. בחודש ספטמבר 2022 נערך סקר אקלים ארגוני בשיתוף המדען הראשי במשרד לבט"פ ומבקר המשרד בקרב 34 רמ"תים בחלוקה הבאה: 17 תחנות מהחברה הערבית (קבוצת הבדיקה) ו- 17 תחנות מהמגזר היהודי והמערב (קבוצת ההשוואה). הצבעים בטבלה מסמנים את שיעור המשיבים שצינו במידה רבה ורבה מאוד לגבי ההיגדים הבאים:

מס"ד	השאלה בסקר	קבוצת הבדיקה	קבוצת ההשוואה
1	קיימת תחושת ביטחון אישי לשוטרי התנועה בתחנה בפעילותם	53%	71%
2	שיתוף הפעולה עם הרשויות המקומיות תורמת להפחתה בתאונות הדרכים ונפגעים	29%	59%
3	מספר השוטרים במשרד התנועה מאפשר נוכחות משטרתית בגזרת התחנה ומתן מענה מספק לאכיפה ושירות לתושבים	0%	12%
4	האמצעים הקיימים במשרד התנועה (ניידות ואמצעי אכיפה) נותנים מענה מספק למשימות שהוגדרו למשרד התנועה	10%	24%
5	מצב התשתיות הקיים בעיר משפיע לרעה על מספר תאונות דרכים	88%	41%
6	פעילות אכיפת עבירות תנועה תורמת לירידה בתאונות הדרכים ונפגעים בגזרת התחנה	47%	71%
7	אכיפת עבירות תנועה בצירי התנועה בגזרת התחנה גורמת להרתעה למול האוכלוסייה	41%	53%

המשרד לביטחון הפנים
לשכת המבקר

בלמ"ס

לסיכום: המשאבים הקיימים להפעלת רוב משרדי התנועה בתחנות משטרה בחברה הערבית אינם מאפשרים הפעלה מיטבית בנוכחות, בולטות, אכיפת עבירות תנועה ויצירת הרתעה בקרב הנהגים. פערי כוח האדם ביחידות הסיוור משפיע על הפעלת משרדי התנועה שנדרשים לתגבר משמרות בסיוור ולבצע משימות כגון: ליווי עצורים, יומן תחנה ועוד. במרבית משרדי התנועה לא קיים כלל מערך מתנדבים שמסייע בנוכחות, בולטות ואכיפה. בחציון א' בשנת 2022 בהשוואה לתקופה מקבילה בשנת 2021 קיימת עליה בממוצע במספר ההרוגים וירידה באכיפת עבירות תנועה, כמו כן, לא קיימת עמידה ביעד השר בירידה של 12.5% בתאונות קטלניות בתחנות חברה ערבית וביעדי משילות בנגב בתחום התנועה בתחנות משטרה בחברה הערבית במחוז דרום. על משטרת ישראל לבחון את אופן הפעלת משרדי התנועה בתחנות משטרה בחברה הערבית באופן מיטבי, לרבות המשאבים הנדרשים להפעלתם, בכדי לממש את תפיסת ההפעלה וייעודם. ובנוסף, לבחון את הפעלת משרדי התנועה על ידי המרחבים.

17. דיון בממצאי הדוח והמלצותיו יתקיים בנפרד בראשות המנכ"ל.

בברכה,

דור מיר

מבקר המשרד לביטחון הפנים
וממונה תלונות הציבור

המשרד לביטחון הפנים
לשכת המבקר
בלמ"ס

רשימת תפוצה

השר לביטחון הפנים, [REDACTED]
סגן השר לביטחון הפנים, [REDACTED]
מנכ"ל המשרד, [REDACTED]
סמפכ"ל, [REDACTED]
ר' את"ן, [REDACTED]
ר' אג"ת, [REDACTED]
המזכיר הביטחוני, [REDACTED]
סמנכ"לית בכירה לתכנון, תקצוב ובקרה, [REDACTED]
סמנכ"ל בכיר אסטרטגיה, אגף למדיניות ותכנון אסטרטגי, [REDACTED]
היועץ המשפטי, [REDACTED]
ר' יחידת הביקורת ופקודות המשטרה, [REDACTED]
סגנית המבקר, [REDACTED]
ר' יחידת הביקורת, [REDACTED]